

EPK Figyelő:

Tiltsák be a glifozátot, és védjék meg az embereket és a környezetet a mérgező növényvédő szerektől!

Státusz: Megválaszolt kezdeményezés

1. Alapvető információk:

- Bizottsági nyilvántartási szám: ECI(2017)000002
- Nyilvántartásba véve: 2017. január 25.
- Honlap: <https://stopglyphosate.org>
- Európai Bizottság információs lapja a kezdeményezésről:
https://europa.eu/citizens-initiative/initiatives/details/2017/000002_hu
- Gyűjtés kezdete: 2017. január 25.
- Gyűjtés lezárva: 2017. július 2.
- Érvényes támogató nyilatkozatok száma: 1 070 865
- Érvényes kezdeményezés Bizottságnak benyújtva: 2017. október 6.
- Kezdeményezés megválaszolása: 2017. december 12.
- Bizottság közleménye (a kezdeményezés megválaszolása):
<https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/3/2017/HU/C-2017-8414-F1-HU-MAIN-PART-1.PDF>

2. Célkitűzések (kötelezően benyújtandó információk):

Az EGSZB arra kéri az Európai Bizottságot, hogy javasolja a tagállamoknak, hogy tiltsák be a glifozátot, vizsgálja felül a növényvédő szerek jóváhagyására vonatkozó eljárást, és határozzon meg az egész EU-ra kiterjedő, kötelező érvényű csökkentési célértékeket a növényvédő szerek használatának tekintetében.

A glifozáttartalmú gyomirtó szerek tilalma, amely szerekkel való érintkezést összefüggésbe hozták a rák kialakulásával az emberi szervezetben, és amely szereknek való kitettség az ökoszisztémák pusztulásához vezetett; annak biztosítása, hogy a növényvédő szerek uniós hatósági jóváhagyás céljából történő tudományos értékelése kizárólag olyan publikált tanulmányokon alapuljon, amelyek illetékes közigazgatási szervek és nem a növényvédőszer-ágazat megbízásából készültek; az egész EU-ra kiterjedő, kötelező érvényű csökkentési célértékek meghatározása a növényvédő szerek használatának tekintetében egy növényvédőszer-mentes jövő megvalósítása érdekében.

3. A kezdeményezés háttere, rövid összefoglalása és támogatói:

2015-ben a Nemzetközi Rákkutatási Ügynökség (IARC, az Egészségügyi Világszervezet rákbetegségekkel foglalkozó szakosított ügynöksége) közzétette glifozátról szóló monográfiáját, amelyben arra a következtetésre jutott, hogy a glifozátot az „emberre valószínűleg rákkeltő hatású” anyagok közé kell sorolni.

A szervezők három fő célkitűzést határoztak meg:

- a) A glifozáttartalmú gyomirtó szerek használatának betiltása a tagállamokban.
- b) A növényvédő szereket gyártó vállalatoknak az uniós engedélyeztetési eljárásra gyakorolt hatásának csökkentése - a szervezők szerint jóváhagyási értékelést kizárólag az illetékes közigazgatási szervek tudományos igényességű véleményére kell alapozni.
- c) A kezdeményezés nagyobb távlatú célja a növényvédő szerek használatának általános csökkentése, melyet a szervezők az egész EU-ra kiterjedő, kötelező érvényű csökkentési célérték meghatározásával kívánnak elérni.

A kezdeményezés fő támogatói és az aláírásgyűjtési kampány kiemelkedő szervezői a wemove.eu, Campact e.V. és Avaaz Foundation voltak.

4. A kezdeményezés életútjának és a Bizottság válaszáának rövid

összefoglalása:

A „*Tiltsák be a glifozátot, és védjék meg az embereket és a környezetet a mérgező növényvédő szerektől!*” a negyedik, aláírásgyűjtést sikerrel teljesítő európai polgári kezdeményezés. A Bizottság 2017. október 23-án fogadta a szervezőket a javaslataik részletes ismertetése céljából. A szervezők 2017. november 20-án a ismertették kezdeményezésüket az Európai Parlamentben tartott közmeghallgatáson.

Az aláírásgyűjtés húzó tagállama Németország volt, ahol 663 867 érvényes aláírás gyűlt a kezdeményezés mellett, míg a második legtöbb érvényes aláírást adó tagállam az Egyesült Királyság volt 94 502 támogató nyilatkozattal. Magyarországon 5900 érvényes aláírás gyűlt (ez nem volt elég a tagállami érvényességi küszöb eléréséhez).

A Bizottság válasza a kezdeményezésre:

a) A Bizottság az első célkitűzés vonatkozásában egyértelműen elutasította a jogi aktusra irányuló javaslat benyújtását. A testület szerint sem tudományos, sem jogi alapja nincs a glifozát betiltásának, mivel az Európai Vegyianyag-ügynökség (EFSA) kockázatértékelési bizottságának 2017. évi döntése szerint a glifozát rákkeltő anyagként történő besorolása nem indokolt, a környezetre gyakorolt hatásai pedig kedvezőnek tekinthetők.

b) A Bizottság kifejtette: fontosnak tartja az EFSA által végzett uniós kockázatértékelés alapját képező tudományos tanulmányok minőségét és függetlenségét, ezért ígéretet tett arra, hogy 2018 májusáig jogalkotási javaslatot fog benyújtani ezekre és más szempontokra, például az EFSA irányítására vonatkozóan, melynek során építeni fog az általános élelmiszerjogi rendelet célravezetőségi vizsgálatának és az ezzel kapcsolatos nyilvános konzultációnak az eredményeire.

c) A harmadik célkitűzés kapcsán a Bizottság leszögezte, hogy a növényvédő szerek terén az uniós politikának nem célja az összes peszticid felszámolása, ráadásul tagállamok eddigi tapasztalatai szerint a kötelező mennyiségi csökkentési célok önmagukban nem feltétlenül csökkentik a peszticidek használatából eredő kockázatokat. A Bizottság ugyanakkor arra is ígéretet tett, hogy fokozni fogja a peszticidek használatából eredő kockázat folyamatos és mérhető csökkentésére irányuló erőfeszítéseket. A testület továbbá kifejezte azon szándékát, hogy harmonizált kockázati mutatók kialakításával biztosítsa a tendenciák uniós szintű nyomon követését, és a kapott adatok alapján határozza meg a jövőbeli szakpolitikai lehetőségeket.